

SDGS A JEJICH OHLAS NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH: ANALÝZA PROJEKTŮ ZAMĚŘENÝCH NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ PUBLIKOVANÝCH NA LINKEDINOVÉM PROFILU SVĚTOVÉHO EKONOMICKÉHO FÓRA

SDGS AND THEIR IMPACT ON SOCIAL NETWORKS: ANALYSIS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT PROJECTS PUBLISHED ON THE LINKEDIN PROFILE OF THE WORLD ECONOMIC FORUM

Jiří Preis¹, Barbora Waldmannová²

¹ RNDr. Jiří Preis, Ph.D*., Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, jpreis@kge.zcu.cz, orcid.org/0000-0002-9123-2776

² Mgr. Barbora Waldmannová, Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, b.waldmannova@gmail.com
*korespondenční autor

Abstract: Sustainable Development Goals and social networks are two current topics, the combination of which can be a compelling means of change for a better and sustainable future. The paper deals with the analysis of video contributions published on the profile of the World Economic Forum (WEF) on the LinkedIn platform in 2019-2021, focusing on projects related to the Sustainable Development Goals (SDGs). An online database of projects related to the SDGs was created from the obtained data of selected metrics. In contrast, the projects were categorized and evaluated not only from the point of view of their geographical location and types of goals but also from their response on the social platform. The database in the form of a map application can not only be a source of classified information and interactive cartographic outputs. Thanks to examples of good practice on five continents, it also has the potential to positively motivate the implementation and realization of other projects related to sustainable development.

Keywords: LinkedIn, SDGs, Světové ekonomické fórum, udržitelný rozvoj

JEL Classification: Q01, Q50, M31

ÚVOD

Civilizace na naší planetě je spolu navzájem propojena víc, než kdy před tím. V dnešním moderním světě se velká část lidských aktivit komunikuje online v kyberprostoru. Velkým fenoménem jsou sociální sítě, které sdružují miliony lidí na jedné platformě. Tyto platformy využívají i organizace, které se snaží dělat osvětu v oblasti ochrany životního prostředí, cirkulární ekonomiky, udržitelného byznysu nebo dalších aktivit vedoucích k naplňování cílů udržitelného rozvoje (Sustainable development goals, SDGs). Jednou z organizací, která aktivně využívá sociální sítě k propagaci aktivit související s udržitelným rozvojem, je Světové ekonomické fórum (World Economic Forum, WEF). Hlavními cíli této studie bylo zhodnotit profil World Economic Forum na profesionální networkingové platformě LinkedIn (WEF, 2022b) a provést makroregionální analýzu online videopříspěvků zaměřené na plnění cílů udržitelného rozvoje za období červen 2019 až prosinec 2021 a zhodnotit jejich ohlas (cíl 1). Cílem č. 2 bylo na základě těchto dat zpracovat a vytvořit online databázi jako ukázkou příkladů dobré praxe plnění SDGs. Tato analýza může naznačit trend, který v oblasti plnění SDGs Světové ekonomické fórum udává. Dostupná online databáze příkladů dobré praxe může zase být inspirací pro každého aktéra, který hledá způsob, čím může k trvale udržitelnému rozvoji přispět.

1. UDRŽITELNÝ ROZVOJ A SVĚTOVÉ EKONOMICKÉ FÓRUM – TEORETICKÁ VÝCHODISKA

Udržitelný rozvoj je klíčovou myšlenkou naší doby. Cílem udržitelného rozvoje je blahobyt pro všechny v mezích únosnosti naší planety (Enders & Remig, 2014). Je to nejen prostředek k pochopení světa, ale také metoda k vyřešení globálních problémů. Podle Roorda (2020) udržitelný rozvoj představuje rozdělení prosperity mezi různé části světa a také rozdělení této prosperity mezi dnešními lidmi a budoucími generacemi. Udržitelný rozvoj má mnoho definic. Jedna z prvních definic se objevila ve zprávě publikované Světovou komisí pro životní prostředí a rozvoj (WCED) v roce 1987 – Our Common Future. Zpráva komise definovala pojem „udržitelný rozvoj“ jako „rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti, aniž by ohrožoval schopnost budoucích generací uspokojit jejich vlastní potřeby“ (WCED, 1987). Tato definice stojí na třech předpokladech: prvním je zlepšení životní úrovně společnosti, dalším je realizace produkce, která je pro společnost rozhodující a posledním předpokladem je minimalizace znečištění a znehodnocení zdrojů, které jsou k produkci využívány (Ozturk & Acaravci, 2011). Koncepte udržitelného rozvoje je podle komise WCED limitována současným stavem technologií a přístupem společnosti k environmentálním zdrojům. Tyto dva zdárné limity lze však zlepšovat, avšak pokud nebudou integrovány udržitelné postupy do produkce, do hospodářské výroby, nikdy nebude možné dosáhnout budoucnosti bez znečištění, bez emisí, udržitelné budoucnosti (Langnel & Pathranarakul, 2021). Our Common Future (WCED, 1987) nachází cestu k úspěšnému udržitelnému rozvoji nejen v ekonomickém růstu v zemích, kde panuje chudoba, ale hlavně ve spravedlivém rozdělení podílu na zdrojích mezi obyvateli těchto zemí. Pouze účast všech občanů na rozhodování a demokracie mohou napomoci takové spravedlnosti. Růst hospodářství a udržitelný rozvoj nestojí pouze na zlepšení poměrů nejchudších, ale také na změně chování těch bohatších, např. ekologický přístup k využívání energií.

Kritický přístup k definici OSN pak zaujímá ve své publikaci Udržitelný rozvoj Pavel Nováček (2010), který ji považuje za příliš vágní. Představuje jiné dvě definice, od Evropského parlamentu a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Pojem „udržitelný rozvoj“ Evropský parlament definuje jako „rozvoj, který přináší zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace“ (Nováček, 2010, s. 217). Tato definice je analogií definice WCED, avšak je do ní zahrnut i ekologický aspekt šetrnosti k přírodě. Podobná je definice OECD, která je pouze více zaměřená na 3 základní aspekty udržitelného rozvoje: „udržitelný rozvoj je dynamická rovnováha mezi ekonomickými, sociálními a environmentálními aspekty vývoje v podmínkách globalizace, resp. ekonomicky efektivní, sociálně únosný a environmentálně šetrný rozvoj ve všech oborech lidské činnosti“ (interpretace definice OECD v Nováček, 2010, s. 217).

Definováním udržitelného rozvoje se zabýval i Josef Vavroušek (1993), ekolog a pozdější první ministr životního prostředí ČSFR. Ten udržitelný rozvoj popisuje spíše jako udržitelný způsob života zaměřený na „hledání harmonie mezi člověkem a přírodou, mezi společností a jejím životním prostředím tak, abychom se co nejvíce přiblížili k ideálům humanismu a úcty k životu a přírodě ve všech jejich formách, a to ve všech časových horizontech“ (Vavroušek, 1993).

J. D. Sachs (2015) definuje udržitelnou a fungující společnost jako společnost ekonomicky prosperující, sociálně inkluzivní, ekologicky udržitelnou a dobře spravovanou. Udržitelný rozvoj se snaží zaujímat stanovisko k problémům jako jsou chudoba, nerovnost, narušená sociální koheze, diskriminace nebo environmentální rizika, které lze popsat jako sociální inkluze, a vyzývá společnost, aby se snažila o jejich vymýcení nebo alespoň co největší eliminace.

V neposlední řadě je pojem trvale udržitelný rozvoj také zakotven v zákonu o životním prostředí (zákon č. 171/1992). Právní řád zde udržitelný rozvoj definuje jako „rozvoj, který současným i budoucím generacím

¹ V originále „Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs.“ (WCED, 1987)

zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“.

World Economic Forum (WEF) vzniklo na počátku 70. let jako nezisková organizace, která umožňuje spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Impulsem k jeho založení byla kniha „Modern Enterprise Management in Mechanical Engineering“ od autora Klause Schwaba z roku 1971. Autor ve své knize popisuje moderní management, koncept zainteresovaných stran, myšlenku, že podnikání by nemělo sloužit pouze zájmům akcionářů, ale každému, kdo má podíl na úspěchu podniku – tedy zaměstnanci, zákazníci a také celá společnost (Schwab, 1971). Toto bylo inspirací pro vznik platformy, kde se mohou setkávat podnikatelé se všemi zúčastněnými stranami, tedy pro vznik Světového ekonomického fóra (WEF, 2019a). V roce 2015 přijalo WEF politiku udržitelnosti, která Fórum zavázala k tomu být lídrem v oblasti udržitelnosti. Vážné světové výzvy a problémy, které řeší lídři světových společností, mají dopady na životní prostředí. Slovy WEF na oficiálních webových stránkách: „Naši povinnosti je tyto dopady zmírňovat, což je další způsob, jak naplňovat naše poslání zlepšovat stav světa²“ (WEF, 2022a). Role lídra v udržitelnosti znamená pro WEF být také dobrým příkladem pro členy organizace. WEF usiluje o dosažení nejvyšší úrovně udržitelnosti v rámci svého počínání – udržitelné vybavení kanceláří, udržitelná setkání a jiné akce a udržitelné postupy v podnikání a globálních operacích.

K této snaze o udržitelnost v rámci WEF se pojí také Strategie udržitelnosti 2021 (WEF, 2019b). Jde o plán udržitelnosti z roku 2019 formulovaný 21 opatřeními ze 6 prioritních oblastí, které tvoří rámec udržitelnosti WEF. Prostřednictvím těchto 21 opatření chce organizace do roku 2021 posílit integraci udržitelnosti do svých aktivit. V dokumentu jsou definovány 4 hlavní okruhy: globální operace, udržitelné akce, udržitelné kanceláře a udržitelné podnikání.

2. METODIKA

Shromažďování dat a informací probíhalo na linkedinovém profilu WEF (WEF, 2022b), kde byly sledovány projekty v rámci SDGs za vybrané časové období. Projekty byly pomocí klíčových slov rozřazovány k příslušným SDGs a následně byla vytvářena databáze v podobě tabulky, která u každého projektu sledovala požadované atributy.

Časový rámec byl vymezen na základě dostupnosti příspěvků. Jelikož platforma LinkedIn neumožňuje jakoukoliv filtraci příspěvků, bylo nutné postupovat od nejnovějších videopříspěvků k těm nejstarším. Nejstarší videopříspěvek byl z června roku 2019 a krok za krokem byly vybrány a analyzovány příspěvky až do prosince 2021.

World Economic Forum sdílí na svém profilu různé typy příspěvků, z nichž naprostá většina má charakter krátkého videospotu, který má často přesnou anebo aspoň přibližnou lokalizaci (oblast, region, město, zemi...), ke které se vztahuje. Tyto videopříspěvky jsou také koncipovány tak, že své sledovatele přímo vybízejí „k akci“: ptají se například, jak dané téma rezonuje v zemi, kde je příspěvek sledován. Dále je divák/čtenář přímo na konci videa vyzván k tomu, aby „lajkoval“, „sdílel“, „komentoval“ (like, share, comment). Možná i z toho důvodu jsou videopříspěvky hojně sledovány a je na nich patrný vysoká míra různých reakcí.

Pro analýzu publikovaném v tomto článku byly vybírány pouze videopříspěvky, které se zabývají projekty v rámci SDGs. Vybrané projekty byly pomocí klíčových slov nebo slovních spojení na základě obsahu přiřazovány k jednotlivým SDGs. Tato klíčová slova a slovní spojení byla volena na základě oficiálního vymezení jednotlivých cílů a jejich podcílů OSN. Ke každému SDG bylo definován počet klíčových slov

² V originále „It is our responsibility to mitigate these impacts, another way of fulfilling our mission to improve the state of the world.“ (WEF, 2022)

v závislosti na množství vymezených podcílů (viz Tab. 1). Pro lepší srozumitelnost a snazší přiřazování, byla klíčová slova definována v angličtině, neboť i samotná videa a celý profil je v angličtině. Video WEF jsou koncipována jako tematické záběry nebo příspěvky jednotlivých aktérů opatřené titulky. Takto vydefinovaná klíčová slova byla tedy vyhledávána právě v titulcích. Rozřazení k jednotlivým SDGs probíhalo na základě subjektivního úsudku. K jednomu projektu byl přiřazen jeden nebo více SDGs v závislosti na obsahu.

Tab. 1: Klíčová slova a slovní spojení pro rozřazení projektů k jednotlivým SDGs

SDGs	KLÍČOVÁ SLOVA
SDG 1 Konec chudoby	poverty, money, vulnerable people, poor people, economical support
SDG 2 Konec hladu	hunger, food, nutrition, malnutrition, agriculture, food security
SDG 3 Zdraví a kvalitní	health, infant and child mortality, diseases, medication, well-being
SDG 4 Kvalitní vzdělání	education, skills for employment, illiteracy, school, qualified teachers
SDG 5 Rovnost pohlaví	gender equality, violence against women, equal employment opportunities, equal participation and opportunities
SDG 6 Pitná voda, kanalizace	drinking water, sanitation and hygiene facilities, sustainable water use, water recycling
SDG 7 Dostupné a čisté energie	affordable energy, renewable energy, sustainable energy services, energy efficiency
SDG 8 Důstojná práce a ekonomický růst	economic growth, employment, job opportunities, safe working conditions, forced labour
SDG 9 Průmysl, inovace a infrastruktura	infrastructure, sustainable industrialization, research and innovation, industry, ICT
SDG 10 Méně nerovností	equality, political equality, equality between states, development aid, equality for disabled people
SDG 11 Udržitelná města a obce	housing, transportation systems, sustainable urbanization, urban environment, sustainable buildings
SDG 12 Odpovědná výroba a spotřeba	sustainable production, food wasting, waste management, circular economy, recycling
SDG 13 Klimatická opatření	climate change, climate-related hazards, reducing the impacts of climate change, climate change awareness
SDG 14 Život ve vodě	marine pollution, marine and coastal ecosystems, fishing, overfishing, ocean protection
SDG 15 Život na souši	terrestrial ecosystems, inland freshwater ecosystems, forest management, desertification, biodiversity
SDG 16 Mír, spravedlnost a silné instituce	violence in all forms, corruption, protection of fundamental freedoms, non-discrimination policy, acces to equal justice for all
SDG 17 Partnerství ke splnění cílů	international financial support, strengthening and mobilising financial resources, institutional coherence, business systems support

Zdroj: vlastní zpracování

Následným krokem bylo sledování vybraných parametrů u každého z videopříspěvků, kterými byly *datum zveřejnění příspěvku, přiřazený typ SDG, počet reakcí, počet komentářů, počet zhlédnutí a lokalita*, kde se projekt uskutečňuje. Navíc byl u každého projektu zaznamenán *odkaz* na originální videopříspěvek na LinkedIn a byl vytvořen i krátký *popisek* k obsahu projektu. Tímto způsobem byla vytvářena tabulka s atributy pro každý projekt, která se stala podkladem pro následné hodnocení analýzy.

Geografická lokalita byla určována na základě obsahu videopříspěvku v titulcích videa. U projektů je uvedena buď země nebo určité město, v závislosti na upřesnění konání projektu. Pokud se projekt týkal výroby určitého

produktu, uvedená lokalita je ve většině případů místo, kde daná firma sídlí a tento produkt vyrábí. Aby bylo možné znázornit jednotlivé body v mapě, byly ke každé lokalitě přiřazovány geografické souřadnice. Jak je patrné, tak některé projekty měly přesnou informaci o lokalizaci, zatímco některé tyto údaje měly uvedeny pouze z pohledu města, nebo dokonce i státu.

Tímto způsobem bylo celkově shromážděno 394 projektů, které byly rozřazeny do 16 cílů. Žádný z uvedených projektů nebyl přiřazen k cíli č. 17 (Partnerství ke splnění cílů). Ukázka databáze je dostupná v tabulce č. 3. Na základě vytvořené tabulky pak byla vytvořena databáze projektů ve formě mapové aplikace na platformě ArcGis Online. Zde autoři vizualizovali jednotlivé ukázky dobré praxe v rámci plnění SDGs ve světě. K tvorbě byl využit prvek „Instant App“, pomocí kterého byla vytvořena mapa s interaktivní legendou. Interaktivní legenda umožňuje filtrovat jednotlivá SDGs a vzájemně je na mapě kombinovat. Mapa zobrazuje jednotlivé projekty, shromážděny z profilu WEF na LinkedIn, reprezentovány body v odpovídajících barvách 16 cílů, ke kterým byly na základě klíčových slov a slovních spojení rozřazeny. Kvůli přehlednosti mapy musel být každý projekt reprezentován pouze jedním „hlavním“ SDG, stejně jako u hodnocení ohlasu. Každý jeden bod na mapě náleží každému projekt publikovaném ve videopříspěvku je opatřen příslušným štítkem. Štítek obsahuje atributy, které byly popsány v metodice tvorby tabulky – datum zveřejnění videopříspěvku, přiřazený cíl udržitelného rozvoje, krátký popis obsahu cíle, počet reakcí, komentářů a zhlédnutí, lokalitu a odkaz na původní videopříspěvek na profilu WEF.

Aby bylo možné zhodnotit ohlas jednotlivých SDGs na základě reakcí u projektů s nimi souvisejících, bylo potřeba eliminovat možnost opakování projektů v rámci více SDGs, které by mohlo výsledky zkreslovat. Toho bylo dosaženo tím, že ke každému vizualizovanému projektu byl autory přiřazen právě jeden SDG, který byl v rámci projektu nejdominantnější nebo největší zastoupení v rámci klíčových slov. Výsledky pak byly vizualizovány pomocí krabicových grafů (viz. obr. 1).

3. HLAVNÍ VÝSTUPY A DISKUSE

V rámci hodnocení analýzy videopříspěvků byla provedena geografická analýza projektů na úrovni makroregionů. K tomu byla použita makroregionální diferenciacie od českých geografů Anděl, Bičík, Bláha (2018), kteří vymezili devět světových makroregionů na základě homogenity států podle kulturních aspektů a socioekonomické vyspělosti. Tato regionalizace byla zvolena pro jednoznačné vymezení makroregionů, které odpovídá nejen geografické příslušnosti, ale také podobnosti na základě různých aspektů související s historickým vývojem, kulturní identifikací, jazykovou a etnickou příslušností nebo ekonomickými vazbami.

3.1 Analýza uveřejněných příspěvků

Tabulka č. 2 ukazuje projekty či aktivity, které byly ve sledované analýze videopříspěvků nejvíce zviditelněny: nejvíce projektů (81 videopříspěvků) bylo zařazeno k SDG 13 (Klimatická opatření), dále pak následovaly videopříspěvky (74 videopříspěvků) související s SDG 12 (Odpovědná výroba a spotřeba). Třetí nejčetnější byl SDG 11 (Udržitelná města a obce), který se týkal celkem 63 videopříspěvků. Z hlediska makroregionálního zařazení byl nejčetnější Evropský region (186 případů), následovaný Anglo-americkým regionem (89 případů) a Africkým makroregionem (53 případů). První dva makroregiony jsou dva ekonomicky nejsilnější regiony světa, což vytváří nejlepší podmínky pro udržitelný rozvoj a boj proti klimatické změně. Silné zastoupení mají v těchto makroregionech projekty související s SDG 13 Klimatická opatření. SDG 13 se snaží o posílení odolnosti vůči klimatickým rizikům a adaptaci na ně, o integraci opatření a strategií v oblasti klimatické změny do národních politik a o obecné zvýšení povědomí v oblasti zmírňování změny klimatu a snižování jejích dopadů. Evropa se zavázala do roku 2030 snížit emise skleníkových plynů alespoň

o 55 %, jejím dlouhodobějším cílem je dosažení klimatické neutrality do roku 2050, tedy dosažení nulových čistých emisí oxidu uhličitého³. Podobné ambice mají i USA⁴.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“)

⁴ The Long-Term Strategy of the United States: Pathways to Net-Zero Greenhouse Gas Emissions by 2050 (listopad 2021)

Tab. č. 2: Počet projektů souvisejících s jednotlivými SDGs v rámci světových makroregionů (červen 2019 až prosinec 2021)

Makroregion Udržitelné cile	Africký	Anglo- americký	Australsko- Oceánský	Čínsko- Japonský	Evropský	Indický	Indonéský	Islámský	Latinsko- americký	Ruský	CELKEM
SDG1	4	3	1	-	3	3	3	1	3	-	21
SDG2	7	8	-	-	6	2	2	2	2	-	29
SDG3	5	2	2	1	12	3	1	2	2	-	30
SDG4	3	5	-	-	1	-	-	-	1	-	10
SDG5	2	-	2	1	4	3	-	2	-	-	14
SDG6	1	2	-	2	4	1	1	-	-	-	11
SDG7	3	5	2	3	16	1	3	2	1	-	36
SDG8	3	3	1	-	4	3	3	-	-	-	17
SDG9	-	9	2	5	9	2	2	4	-	-	33
SDG10	-	2	-	-	9	1	-	1	1	-	14
SDG11	6	8	2	6	27	4	2	1	7	-	63
SDG12	9	10	-	5	24	7	10	4	4	1	74
SDG13	3	13	5	3	34	5	6	4	7	1	81
SDG14	3	6	5	1	12	2	3	3	4	-	39
SDG15	4	9	1	4	21	6	5	2	8	1	61
SDG16	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4
CELKEM	53	89	23	31	186	43	41	28	40	3	537

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z WEF, vymezení makroregionů podle Anděl, Bičík, Bláha (2018)

Tab. č. 3: Ukázka vytvořené databáze s daty náležejícím k videopříspěvkům

Datum zveřejnění	Cíle udržitelného rozvoje	Související SDGs	Poznámka	Počet reakcí	Počet komentářů	Počet zhlédnutí	Lokalita	Y	XURL
červen 2021	02. Konec hladu	SDG 2	Organické zemědělství s využitím kachen, které pojíždí šneky a plevelz různých polí.	39846	971	neuvečeno	Thajsko	17,7705	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_ducks-with-dates-learn-more-about-how-activity-68184825967713448486-y23/
prosinec 2021	15. Život na souši	SDG 13, 15	Drony rozmáší tisíce senneček stromů demě - obnova lesa v Británii a na celém světě.	35484	940	955586	UK	53,29	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_these-wood-firing-drones-plant-thousands-activity-68814586873595009-mP5X/
březen 2021	11. Udržitelná města a obce	SDG 7, 9, 11	Japonsko slaví futuristické smart město, které bude sloužit k testování nových technologií.	23368	633	neuvečeno	Japonsko	34,7058	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_ga21-activity-6784127488541949952-LzLz/
březen 2020	03. Zdraví a kvalitní život	SDG 3, 9	3D vytištěné ventily pro coronavirusové pacienty, které byly v rámci pandemie nedostatkovým zbožím.	20655	582	neuvečeno	Itálie	40,8822	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_covid19-3d-printing-ventilator-activity-6646084896990776356-3fVv/
prosinec 2021	13. Klimatická opatření	SDG 13	Francie zakázala používání plastových obalů na ovoci a zelenině.	18210	458	321994	Francie	48,40005	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_france-plastic-use-banned-activity-6874648897462038238-SpZv/
listopad 2021	07. Dostupné a čisté energie	SDG 7, 13	Užívání zradle ke koncentraci energie ze slunce na vaření - náhrada za staré plynové variče, které v rozvojových zemích produkují nevyčíslené emise.	17963	490	64847	Sacramento	38,57507	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_environmental-justice-activity-6684741868955152384-XXxW/
červenec 2020	15. Život na souši	SDG 15	Indický pár přeměnil svůj kus země na rezervaci pro divoká zvířata - obnova biodiverzity lesa.	17441	337	neuvečeno	Indie	26,21504	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_bears-moose-congress-and-coyotes-are-all-activity-680916990804480512-XdAV/
květen 2021	15. Život na souši	SDG 15	Most přes silnici pro divoká zvířata - bezpečné přechodní silnice, rozšiřování biokoridorů.	16823	390	neuvečeno	Utah	110,774336	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_the-carbon-is-pumped-deep-under-ground-where-activity-687677880848785408-Stm/
prosinec 2021	13. Klimatická opatření	SDG 9, 12	Zařízení, které zachycuje CO ₂ ze vzduchu - pomocí řady filtrů je získáván uhlík, který je smíchán s vodou a pumpován pod zem, kde se změní v kámen. Pohon zařízení zajišťuje geotermální energie.	16778	543	590112	Črónsko	67,29947	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_innovating-bio-sustainability-activity-660974681169085720-JMv/
prosinec 2019	09. Průmysl, inovace a infrastruktura	SDG 8, 9, 12	Silnice z plastového odpadu - recyklace a zpracování plastu přináší peníze a novou práci pro místní.	15945	483	neuvečeno	Indie	25,95458	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_a-kellersaint-is-a-stepping-stone-to-a-better-activity-67974446961462087680-8kU/
duben 2021	01. Konec chudoby	SDG 1, 10	Firma vyrábí speciální bundy pro bezdomovce, ze které je možné udelat spací pytel.	15389	336	neuvečeno	Holandsko	51,9815	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_the-gigantic-roof-regulates-heat-and-light-activity-682105315414724752-1QmK/
červenec 2021	11. Udržitelná města a obce	SDG 11	Vlakové nádraží podle vzoru Mayů - ochlazuje vnitřní prostory a odvádí dešťovou vodu.	15227	437	492926	Mexiko	20,21415	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_sd12b-technology-activity-6707568335808147556-AYO/
září 2020	16. Mír, spravedlnost a silné instituce	SDG 16	Chlapci vytvořili hra, ve které hráči mohou poznat, jaké je to být uprchlíkem a jaké strasti jsou s tím spojené.	15158	483	neuvečeno	Washington DC	38,91237	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_sd621-activity-684248691609525248-gQB/
září 2021	13. Klimatická opatření	SDG 13	Evropa zavádí noční vlaky, aby se zredukovala uhlíková stopa letadel.	14468	461	345808	Evropa	49,68188	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_this-carbon-neutral-work-space-is-powered-activity-684901001427166824-F5X/
září 2021	11. Udržitelná města a obce	SDG 7, 11	Dřevěná plovoucí kancelářská budova poháněná solární - energeticky soběstačná a šetrná.	14453	336	397591	Rotterdam	51,89274	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_soon-there-could-be-more-plastic-in-the-sea-activity-6789698485345669120-Ep-7/
duben 2021	14. Život ve vodě	SDG 12, 14	Návrh jachty, která z oceánu sbírá odpad - odpad je házen na pás a třízen. Jachta by byla poháněna plynem, který vzniká při tvavení plastů.	14322	535	neuvečeno	Francie	47,073547	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_reland-is-creating-40m-marl-remote-work-activity-6786966109238169600-Pp8C/
duben 2021	11. Udržitelná města a obce	SDG 11	Podpora obnovy irských vesniček - zlepšování spojení, vytváření pracovních možností, podpora v bydlení.	14278	646	neuvečeno	Irsko	53,37904	https://www.linkedin.com/posts/world-economic-forum_sd621-activity-684248691609525248-gQB/

Zdroj: Waldmannová (2022) na základě dat z WEF
 Pozn.: kompletní databáze byla podkladem pro zpracovaný kartogram; dostupný v původní DP Waldmannové (2022) (s.48) v digitální knihovně ZČU:
<http://hdl.handle.net/11025/48762>

Výsledky hodnocení úspěšnosti zemí v plnění SDGs zveřejněné v rámci Sustainable Development Report 2021 (Sachs et al., 2021) ukazují, že v Evropském a Angloamerickém makroregionu stále přetrvávají problémy v plnění vytyčených cílů, co se týče klimatických opatření. Opačných výsledků v reportu dosahují makroregiony Africký a Indický, ekonomicky slabé makroregiony, kde se státům daří vymezené cíle v rámci SDG 13 lépe dosahovat. Australsko-oceánský makroregion spojuje tyto dva příklady na jednom území. Ekonomicky silná Austrálie a Nový Zéland se stále potýká s plněním SDG 13, kdežto ekonomicky slabší státy Oceánie cílů již dosáhly (Sachs et al., 2021). Jde o zajímavý příklad, který ukazuje, jak ekonomicky velmi odlišné makroregiony přistupují k plnění SDGs, respektive do jaké míry zavádí opatření proti klimatické změně. Stokes et al. (2015) ve svém dotazníku, který se týkal globálních obav z klimatické změny, zjistil, že mnohem větší obavy z dopadu klimatické změny mají lidé z ekonomicky slabších států (např. ze států Latinské Ameriky, západní a východní Afriky nebo Indie), než ti z ekonomicky silných regionů. Klimatická změna a její dopady – nedostatek vody, sucho a s ním spojená neúroda nebo extrémní počasí mají v chudších zemích často daleko fatálnější následky.

Evropský a Angloamerický makroregion lze také zařadit mezi největší globální producenty odpadu (Kaza et al., 2018). I z tohoto důvodu bylo v těchto makroregionech realizováno mnoho projektů souvisejících s SDG 12 (Mapa 1). Odpovědná výroba a spotřeba je stejně velkým tématem jako klimatická opatření. Společnost ekonomicky silných makroregionů je často spojována s konzumerismem, který je v dnešní době značnou hrozbou. Nadměrná spotřeba zboží jde ruku v ruce s velkou produkcí odpadu, na kterou jsou navázány další problémy v podobě znečištění oceánů, vod a půdy.

3.2 Ohlasy na uveřejněné příspěvky

Na základě grafického zpracování ohlasů sledovatelů linkedinového profilu WEF (obr. 1) lze usoudit, že ke konci sledovaného období měly nejlepší ohlas projekty související s SDG 7 Dostupné a čisté energie (hodnota mediánu 5808). Tyto projekty se nejčastěji týkaly využívání obnovitelných a ekologicky šetrných zdrojů energie a recyklace tepla. Druhý nejvyšší medián (5540) mají reakce u projektů souvisejících s SDG 8 Důstojná práce a ekonomický růst. Projekty, které jsou v příspěvcích dokumentovány, se týkají např. šetrného vaření pomocí jednoduchých ekologických vařičů, plovoucích solárních elektráren, využití obnovitelných zdrojů energie ve školách, recyklace tepla nebo systém odměn za sběr a třídění odpadu. Třetí nejvyšší medián (3807) měly příspěvky zaměřené na klimatická opatření (SDG 13).

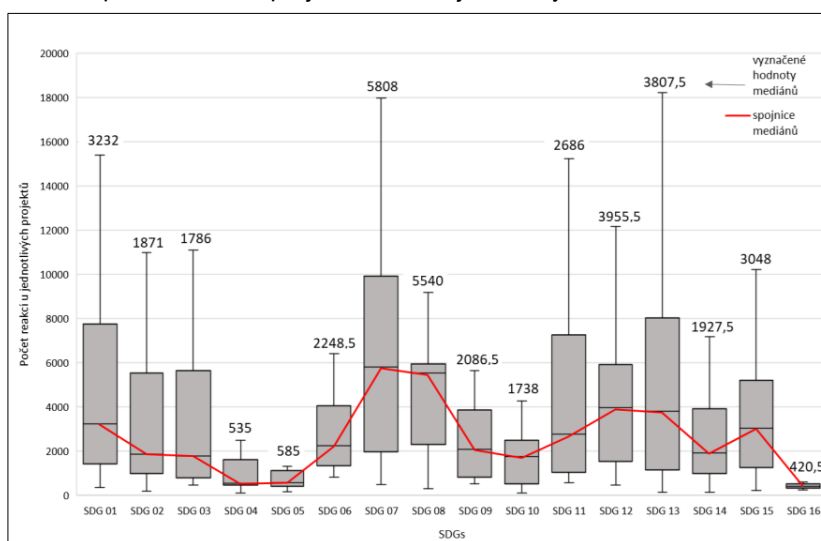
Pokud se jedná o absolutně nejvyšších ohlasů na základě reakcí sledovatelů ve sledovaném období, byly to videopříspěvky mapující projekt organického farmaření v Thajsku (SDG 1; 39846 reakcí), zalesňování a obnova biodiverzity pomocí dronů ve Velké Británii (SDG 15; 35484 reakcí) a futuristické smart city v Japonsku (SDG 11; 23368 reakcí). Autoři si jsou vědomi toho, vzhledem k tomu, že příspěvky jsou nadále „živé“, počty ohlasů se mohou v průběhu dále měnit a vyvíjet. Základní metrika tzv. „engagement“ pro běžného uživatele profilu LinkedIn navíc neumožňuje nahlédnout hlouběji na strukturu reakcí – jinými slovy, jaké jsou atributy reagujících (např. jejich geolokace, gender, pracovní zařazení atd.) nebo jejich motivace, případně to, zda je reakce „pozitivní“ nebo „negativní“. Podrobnější analýzu reakcí pak lze identifikovat např. i obsahem komentářů, nebo typů reakcí, které běžný „lajk“ umožňuje. To je ovšem již nad rámec rozsahu tohoto článku.

3.3 Mapová vizualizace

Tento geografický nástroj nabízí široké uplatnění všude tam, kde je potřeba pracovat s prostorovými daty a snaží se hledat odpovědi na otázky související s fenomény na globální úrovni (migrace, urbanizace, environmentální udržitelnost, klimatická změna, stárnutí populace) i v regionálním či místním kontextu (Raphael, 2022). Interaktivní mapa tvoří přehlednou online databázi best practice projektů se zaměřením na udržitelnost v kontextu cílů udržitelného rozvoje (obr. č. 3). Přidanou hodnotou této databáze jsou interaktivní prvky, kterými je mapa opatřena, včetně informačního štítku (obr. č. 2). Díky nim je velmi snadné vyhledávat

požadovaná SDGs a v mapě je kombinovat. Čtenář má možnost seznamovat se s obsahem jednotlivých videopříspěvků, přímo si je pouštět na webu linkedinového profilu WEF a sledovat či porovnávat, na co se zaměřují projekty na úrovni jednotlivých makroregionů, případně zemí. K tomu může využít jednak interaktivní lištu, kde může libovolně kombinovat počty jednotlivých SDGs. Na základě takového filtru se pak zobrazí body s jednotlivými příspěvky a projekty na mapě. Mapa se všemi funkcionalitami je dostupná na odkazu <https://uwb.maps.arcgis.com/apps/instant/interactivelegend/index.html?appid=7d0f72b4dcf1471590380eb58d05236>.

Obr. 1: Hodnoty mediánu počtu reakcí u projektů v rámci jednotlivých SDGs

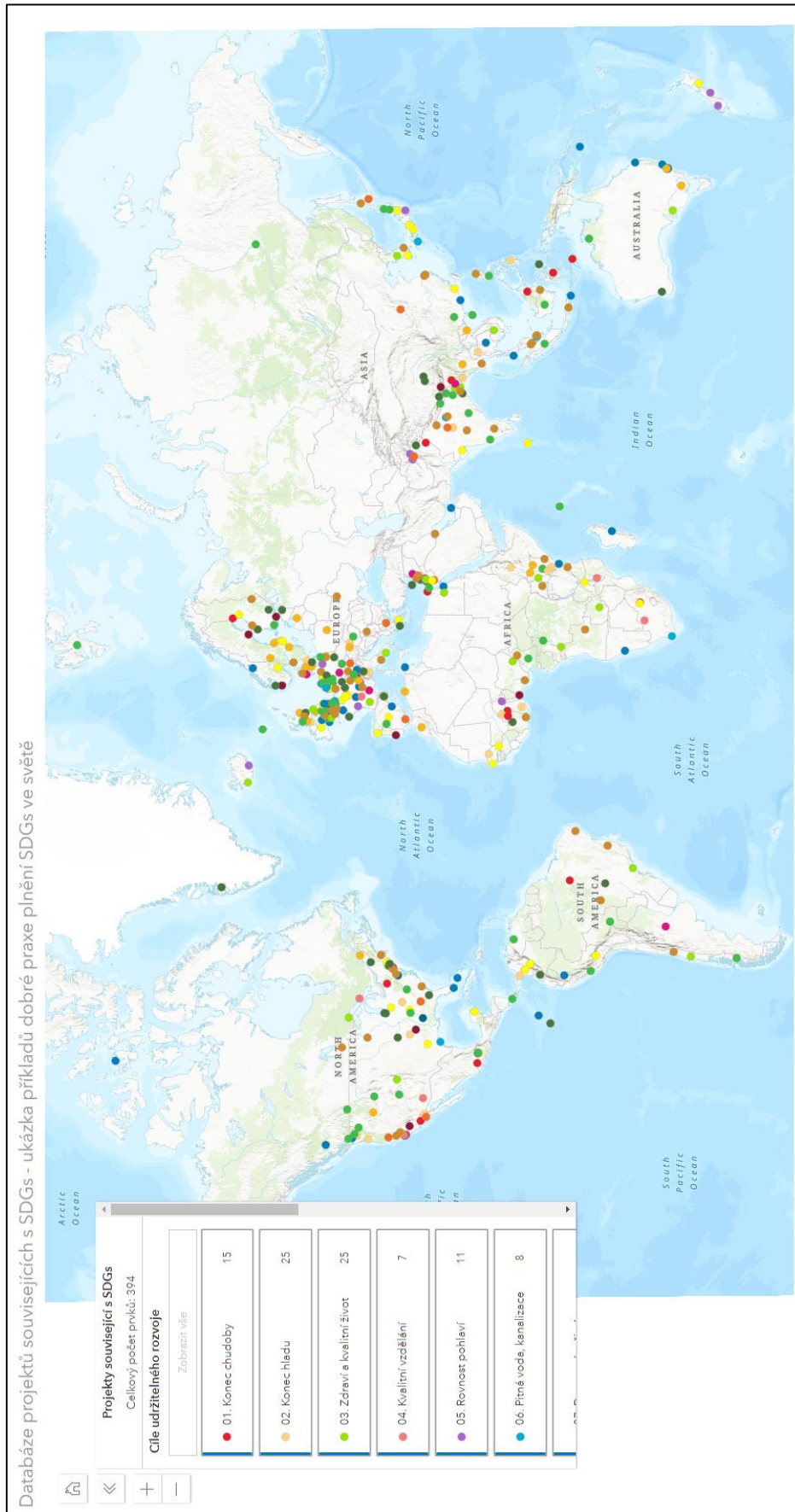
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat na linkedinovém profilu WEF

Obr. č. 2: Ukázka štítku projektu

Štítek projektu	
Cíl	Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů
Cíle udržitelného rozvoje	13. Klimatická opatření
Související SDGs	SDG 13
Datum zveřejnění	prosinec 2021
Počet komentářů	458
Počet zhlédnutí	321994
Lokalita	Francie
Poznámka	Francie zakázala používání plastových obalů na ovoci a zelenině.
Počet reakcí	18 210
Odkaz na původní příspěvek	Zobrazit

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat na linkedinovém profilu WEF

Obr. č. 3: Ukázka databáze projektů souvisejících s SDGs (mapová aplikace)

Zdroj: vlastní tvorba na základě dat z WEF (n.d.4), vytvořeno pomocí platformy Arcgis Online

ZÁVĚR

Článek dokumentuje a potvrzuje rostoucí trend využívání sociálních sítí na podporu tematiky udržitelnosti a udržitelného rozvoje a její komunikace s veřejností. Na příkladu analýzy linkedinového profilu Světového ekonomického fóra, který se profiluje jako jeden ze světových lídrů v oblasti hospodářské a environmentální udržitelnosti, se ukázalo, že jsou akcentovány především cíle udržitelného rozvoje se zaměřením na klimatická opatření, odpovědné výroby a spotřeby a udržitelnost obcí a měst, a to především v regionech tzv. Západu (Evropský a Anglo-americký). To samozřejmě úzce souvisí s tématy, které rezonují politickým i společenským prostorem v těchto makroregionech. Takové příklady dobré praxe mohou pomoci k tomu, aby část skeptické veřejnosti byla pozitivním způsobem informována, že udržitelnost je zcela praktická, přínosná, a že dává naději pro budoucnost. Pokud je takovému přístupu pak většina veřejnosti nakloněna, pak mají regionální, národní, ale i nadnárodní aktéři širší pole působnosti pro zavádění opatření související s udržitelností do legislativy či oficiálních strategií. Tento „bottom-up“ proces se pak mnohem lépe projeví i reálnými a praktickými dopady, ale také větším zapojením občanů.

Nejvyšší ohlasy na profilu však měly příspěvky se zaměřením na dostupnou a čistou energii, ekonomický růst a důstojný život. Z toho lze usoudit na to, co je pro „běžné“ publikum takovýchto příspěvků důležité: jsou to témata související s aktuálními podmínkami pro kvalitní život a ne až tak příliš výhled do „daleké“ budoucnosti, ke které je téma klimatických změn obvykle vnímáno.

Analýza dále nepracovala se srovnávacími výstupy jiných podobných organizací a think-tanků, které ideově spadají do jiných světových makroregionů, mající rovněž ambici být lídry v dané tematice alespoň pro makroregion, kde působí. Příspěvky někdy bylo na základě dat složité lokalizovat. Např. aktér, řešící projekt, má sídlo v jedné zemi, ale aktivity se realizují a prakticky implementují v zemi jiné. V takovém případě se autoři přikláněli k tomu, kde měla praktická realizace udržitelného projektu zásadní efekt či reálný dopad. Ohledně ohlasů na příspěvky se předkládaná analýza nezabývala podrobnější strukturou reakcí u příspěvků, jako je např. emocionální zabarvení reakce nebo komentáře, který nemusí být vždy pouze pozitivní a souhlasný. Jindy je pozitivní reakce dána velmi početným publikem v některých zemích, kde reakce spíše souvisí s „národnostním cítěním“ více, než s přitakáním k danému projektu nebo SDG. Tyto metriky by se mohly stát základem pro navazující studii.

Výsledná interaktivní mapa může být vhodným nástrojem pro práci s prostorovými daty a rovněž databází „best practice“ příkladů, které mohou inspirovat všechny, kdo se nejen o udržitelnost zajímají, ale chtějí něco pro rozvoj v mezích kapacity ekosystémů naší planety (Nováček, 2010) a s ohledem na příští generace udělat.

Poděkování

Příspěvek byl vytvořen v rámci projektu Studentské grantové soutěže č. SGS-2022-013 Smart cities a sociální, ekologická a ekonomická transformace měst.

ZDROJE

Anděl, J., Bičík, I., Bláha, J. D. (2018). Macro-regional differentiation of the world: Authors' concept and its application. *Miscellanea Geographica*, 22(3), 117-122.

Enders, J., Remig, M. (Eds.). (2014). *Theories of Sustainable Development*. Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781315757926>

Kaza, S., Yao, L., Bhada-Tata, P., Van Woerden, F. (2018). *What a waste 2.0: a global snapshot of solid waste management to 2050*. World Bank Publications.
<https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/30317>

- Langnel, Z., Pathranarakul, P. (2021). *Governance, Globalization, and Sustainable Development: A Conceptual Framework*. Journal of Sustainable Development. <https://doi.org/10.5539/jsd.v14n1p9>
- Nováček, P. (2010). Udržitelný rozvoj. Univerzita Palackého v Olomouci. https://www.pavelnovacek.eu/media/files/kniha_UR-cesky.pdf
- Ozturk, I., Acaravci, A. (2011). Electricity consumption and real GDP causality nexus: Evidence from ARDL bounds testing approach for 11 MENA countries. Applied energy, 88(8), 2885-2892. <https://doi.org/10.1016/j.apenergy.2011.01.065>
- Raphael, M. (2022) Geography and Geographers in a Changing World. AAG. <https://www.aag.org/geography-and-geographers-in-a-changing-world/>
- Roorda, N. (2021). *Fundamentals of sustainable development*. (3rd ed.). Routledge (Taylor & Francis Group),
- Sachs, J. D. (2015). *The age of sustainable development*. Columbia University Press. <https://doi.org/10.7312/sach17314>
- Sachs, J., Kroll, C., Lafortune, G., Fuller, G., Woelm, F. (2021). *The Decade of Action for the Sustainable Development Goals*. Sustainable Development Report 2021. Cambridge University Press. <https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2021/2021-sustainable-development-report.pdf>
- Schwab, K. (1971). *Modern enterprise management in Mechanical Engineering*. VDMA. https://www3.weforum.org/docs/WEF_KSC_CompanyStrategy_Presentation_2014.pdf
- Stokes, B., Wike, R., Carle, J. (2015). *Global concern about climate change, broad support for limiting emissions*. Pew Research Center's Global Attitudes Project. <https://www.pewresearch.org/global/2015/11/05/global-concern-about-climate-change-broad-support-for-limiting-emissions/>
- Vavroušek, J. (1993): Perspektivy lidských hodnot slučitelných s trvale udržitelným způsobem života. In Nováček, P., Vavroušek, J., (Eds.). *Lidské hodnoty a trvale udržitelný způsob života* (s. 91-100). Univerzita Palackého v Olomouci.
- Waldmannová, B. (2022): *Projekty související s SDGs a jejich ohlas na sociálních sítích: Analýza profilu WEF na sociální platformě LinkedIn za vybrané období* [Diplomová práce, Západočeská univerzita v Plzni]. Digitální knihovna Západočeské univerzity v Plzni. <http://hdl.handle.net/11025/48762>
- World Commission on Environment and Development (WCED) (1987). *Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future*. <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>
- World Economic Forum (WEF) (2019a). *A Platform for Impact*. Geneva. Dostupné 21.12.2022 z https://www3.weforum.org/docs/WEF_Institutional_Brochure_2019.pdf
- World Economic Forum (WEF) (2019b). *Sustainability strategy 2021*. Dostupné 21.12.2022 z https://www3.weforum.org/docs/WEF_Sustainability_Strategy_2021.pdf
- World Economic Forum (WEF) (2022a). *Leading by example: our responsibility*. Dostupné 21.12.2022 z <https://www.weforum.org/sustainability-world-economic-forum>
- World Economic Forum (WEF) (2022b). Dostupné 21.12.2022 z <https://www.linkedin.com/company/world-economic-forum/>